

POSUDOK OPONENTA HABILITAČNEJ PRÁCE

Téma: Význam sociálneho kapitálu pro budování inovačních ekosystémů

Autor: Ing. Viktor Prokop, Ph.D.

Oponent: prof. Ing. Juraj Nemec, CSc.

1. Aktuálnosť témy

Téma práce je mimoriadne zaujímavá, reaguje na aktuálny teoretický a praktický problém súčasnosti, významný aj pre odbor habilitácie. Tak, ako autor konštatuje, efektívne využívanie nehmotných aktív (včítane sociálneho kapitálu) môže byť jedným z kritických zdrojov konkurenčnej výhody v súkromnom sektore, ale – dodáva oponent - aj faktorom efektívneho vládnutia (teritoriálneho rozvoja) z pohľadu fungovania verejnej správy. Práca vychádza z už existujúceho výskumu špičkových svetových odborníkov a rozširuje existujúce poznanie o rozmer účinkov interného a externého sociálneho kapitálu.

2. Splnenie cieľa dizertačnej práce

Autor si stanovil nasledujúci hlavný cieľ práce:

„Hlavním cílem habilitační práce je navržení nového způsobu měření interního a externího sociálního kapitálu firem s důrazem na úlohu top manažerských týmů v kontextu přístupu otevřených inovací.“

Čiastkový cieľ práce je definovaný nasledovne: „Dílčím cílem habilitační práce je ověření navrženého způsobu a analýza vlivu interního a externího sociálního kapitálu na klíčové firemní aktivity a výstupy“.

V záverečnej časti práce autor uvádza, že „byl navržen nový způsob měření sociálního kapitálu, který bere v úvahu roli vrcholových (top) manažerů a jejich týmů z hlediska využití času“. Z môjho pohľadu je takéto konštatovanie trochu problematické – podľa definícií v druhej kapitole je „sociálny kapitál“ široký pojem z pohľadu jeho obsahu a navrhnutá metóda určite nekryje jeho meranie ako celostného javu, ale podľa môjho názoru kryje len meranie jednej jeho dimenzie.

Samozrejme, je jasné, že jedna habilitačná práce nemôže vyriešiť komplexné meranie sociálneho kapitálu – ktoré je pravdepodobne klasický príklad „wicked“ problému. Preto zameranie sa na jeden originálny aspekt celostného problému považujem za akceptovateľné a tým aj hlavný cieľ za splnený. Parciálny cieľ práce je prakticky v plnej miere realizovaný prostredníctvom sekundárneho kvantitatívneho výskumu vo štvrtej kapitole (s pripomienkou nižšie).

3. Vhodnosť zvolených metód

Habilitačná práca je založená na obsiahlej (možno až príliš rozsiahlej) „literature review“ a sekundárnom kvantitatívnom výskume.

Pre kvantitatívny výskum autor definoval nasledujúce hypotézy:

„H1a: Vytvárenie interného sociálneho kapitálu prostredníctvom osobných schůzek top manažerských tímov má negatívny dopad na produktové inovácie firem.

H2a: Vytvárenie interného sociálneho kapitálu prostredníctvom osobných schůzek top manažerských tímov má negatívny dopad na rŕst prodeje firem.

H1b: Vytvárenie externého sociálneho kapitálu prostredníctvom osobných schůzek top manažerských tímov má pozitívny dopad na produktové inovácie firem.

H2b: Vytvárenie externého sociálneho kapitálu prostredníctvom osobných schůzek top manažerských tímov má pozitívny dopad na rŕst prodeje firem.

H3a: Vytvárenie interného sociálneho kapitálu prostredníctvom osobných schůzek top manažerských tímov má negatívny dopad na nástroje otvorených inovácií.

H3b: Vytvárenie externého sociálneho kapitálu prostredníctvom osobných schůzek top manažerských tímov má pozitívny dopad na nástroje otvorených inovácií.

Autor analyzoval údaje za 1523 firiem z 11 európskych krajín a ako zdroj údajov bol využitý dotazník Enterprise Survey 2019. Výber krajín autor vhodne zdôvodnil.

Za účelom vyhodnotenia spoľahlivosti a platnosti modelu autor použil „Confirmatory Factor Analysis“ a pre samotnú kvantifikáciu využil modelovanie pomocou štruktúrálnych rovníc metódou „Partial Least Squares Structural Equation Modelling“, k overeniu hypotéz „Path analysis“.

K samotnej technickej stránke postupu nemám pripomienky, za slabšie miesto ale považujem následnú diskusiu, ktorá síce vhodne porovnáva výsledky so zisteniami iných relevantných výskumov, ale nedostatočne diskutuje silné a slabé stránky použitého postupu a reálnu výpovednú hodnotu výsledkov (časť 5.4. je podľa mňa príliš stručná).

4. Posúdenie prínosu záverečnej práce a jej použiteľnosť:

Práca jednoznačne dokladuje schopnosť autora vedecky pracovať, minimálne v oblasti kvantitatívneho výskumu. Práca určite prispieva k rozšíreniu súčasného stavu poznania – vo viacerých rozmeroch. Samotný autor napr. konštatuje, napr. že:

„Tato habilitační práce proto přispívá k současnému stavu znalostí v problematice měření firemního sociálního kapitálu, zkoumání role top manažerů a jejich týmů, tvorby inovací a to za pomoci navržení nové proměnné, která spojuje úlohu top manažerských týmů a tvorby sociálního kapitálu - osobní setkávání top manažerů s různými entitami.

Tato habilitační práce proto přispívá k výzkumu vztahu mezi nástroji otevřených inovací a sociálním kapitálem, kdy dochází k rozšíření výše uvedeného výzkumu a k provedení empirické analýzy za účelem zkoumání vlivu interního a externího sociálního kapitálu na nástroje otevřených inovací firem“.

Z priameho praktického pohľadu autor hlavne odporúča firmám budovať externé väzby v rámci inovačných ekosystémov (regionálnych aj národných), založené na vzájomnej dôvere, najmä prostredníctvom osobných schůdzok a podporovať sieťové aktivity v regiónoch.

5. Otázky pre autora pri obhajobe práce:

1. Ako naznačuje hneď úvod časti diskusia, výsledky podobných výskumov si minimálne čiastočne odporujú – v čom by mohla byť príčina?
2. Ako vidíte súčasné problémy Českej republiky (a prípadne Slovenska) v oblasti boja proti šíreniu pandémie COVID-19 z pohľadu kvality „spoločenského“ sociálneho kapitálu (ak pripustíme, že takýto kapitál existuje)?

6. Záverečné odporúčanie

Práca z môjho pohľadu spĺňa požiadavky štandardne kladené na habilitačnú prácu v odbore „Regionální a veřejná ekonomie“ a odporúčam jej prijatie na obhajobu.

V Brne, dňa 24. 2. 2021

Podpis

A dark blue rectangular redaction box covers the signature. Two thin blue lines extend from the top-right and bottom-left corners of the box, suggesting the original signature's stroke.